

Investigating the Relationship between Spiritual Intelligence and Sexual Guilt among Students of Ilam University of Science and Research in 2012 - 2013

Seyed Rahmatollah Mousavi moghadam¹, Maryam Akbarzadeh², Mehran Babanejad³,
 Samira Soleimani⁴, Soheila Kheiri Satar^{5*}

1- Department of Islamic Theology, Faculty of Medicine, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran.

2- Department of Clinical Psychology, Sciences Branch Research, Islamic Azad University of Ilam, Ilam, Iran.

3- Department of Epidemiology, School of Public Health, University of Medical Sciences of Ilam, Ilam, Iran.

4- Department of Psychology, Faculty Educational Sciences and Psychology, University of Semnan, Semnan, Iran.

5- Department of Clinical Psychology, Sciences and Research Branch, Islamic Azad University of Ilam, Ilam, Iran.

*Correspondence should be addressed to Mrs. Soheila Kheiri Satar; Email: khirisatar20@yahoo.com

Article Info

Received: May 8, 2017

Received in revised form:

Aug 27, 2017

Accepted: Sep 27, 2017

Available Online: Nov 4, 2017

Keywords:

Ilam

Sexual guilt

Spiritual guilt

University students

Abstract

Background and Objective: The use of spiritual resources can be effective to solve the life-related problems including feeling guilty. Hence, the aim of this study was to investigate the relationship between spiritual intelligence and sexual guilt among students of Ilam University of Science and Research.

Method: This study adopted a descriptive-correlational design. The population of the study included all students studying at Ilam University of Science and Research in 2012 - 2013. Using Morgan table, 100 students were selected through convenient sampling technique. Mosher's Sexual Guilt Inventory and King's Spiritual Intelligence Self-Report Inventory were utilized for data collection. Descriptive statistics, Pearson correlation coefficient and linear regression were conducted for analyzing the gathered data. In this study, The ethical issues were all considered and the authors declared no conflict of interest.

Results: Based on the obtained results, there was no significant association between the overall spiritual intelligence and sexual guilt scores ($r=0.192$; $p>0.05$). However, one of the subscales of spiritual intelligence (i.e. Conscious State Expansion) significantly predicted sexual guilt ($r=0.401$; $p>0.01$). Besides, there was a statistically measurable correlation between sexual guilt and students' age. Nonetheless, no significant relationship was detected between students' scores on the sexual guilt inventory and their gender ($r=0.204$; $p>0.05$).

Conclusion: Although no significant connection was observed between students' spiritual intelligence and sexual guilt, one the subscales of spiritual intelligence had a significant role in understanding and expressing sexual guilt. This role was specifically considerable among older students.

Please cite this article as: Mousavi moghadam SR, Akbarzadeh M, Babanejad M, Soleimani S, Kheiri Satar S. Investigating the Relationship between Spiritual Intelligence and Sexual Guilt among Students of Ilam University of Science and Research in 2012 – 2013. *J Res Relig Health*. 2018; 4(1): 45- 54.

Summary

Background and Objectives: Feeling guilty about sexual desires and behaviors affects various aspects of individuals' personal, social, and, above all, conjugal life. People who feel guilty believe that they have

violated their own ethical principles, hence they have a bad feeling while they are involved in sexual behavior (1). Ghazi Moradi contends that feeling guilty is equal to feeling ashamed (2). Like other types of guilt, sexual guilt consists of two contradictory feelings; on the one hand, people who feel guilty think that they have violated religious rules. On the other hand, they are

pleased by being engaged in an action which is regarded as a forbidden pleasure. These two conflicting feelings coupled with a third element (i.e. expectations) constitute feeling guilty. Plachick believes that feeling guilty is a kind of compound excitement (3). It is argued that spiritual intelligence and sexual guilt are related. Emmons claims that the ability to utilize spiritual resources can be useful to solve life-related problems. People who are inherently religious can cope be stressors more easily (4). Various studies have also indicated the association between spirituality and feeling guilty; however, some of the studies have yielded weak correlations between the two variables (5). On the other hand, Starks and Hughey demonstrated that there is a positive relationship between age and religious intolerance. They also showed that people's inclination toward religion significantly affected their feeling of sexual guilt (6). Jokar and Kamali (2015) also indicated a significant, positive correlation between spirituality and feeling guilty among university students (7). The aim of this study was to investigate the relationship between spiritual intelligence and sexual guilt among students of Ilam University of Science and Research in 2013.

Method: The current study adopted a descriptive-correlational design. The statistical population included all students of Ilam University of Science and Research in 2013. The sample consisted of 100 students (43 males and 57 females) who were selected through convenient sampling technique using Morgan table. Mosher's Sexual Guilt Inventory and King's Spiritual Intelligence Self-Report Inventory were utilized for data collection.

Results: The participants included 100 university students with a mean age of 23.7 years (SD=3.7). The results of data analysis indicated a positive (though insignificant) relationship between overall scores of spiritual intelligence and sexual guilt. In addition, one of the subscales of spiritual intelligence (i.e. Conscious State Expansion) significantly predicted sexual guilt. Besides, there was a statistically measurable correlation between sexual guilt and students' age. Nonetheless, no significant relationship was detected between students' scores on the sexual guilt inventory and their gender.

Simultaneous examination of the predictive power of age and the four subscales of spiritual intelligence indicated that the studied variables only accounted for 20% of variations in sexual guilt. Finally, no significant relationship was detected between students' age and sexual guilt. The mean and standard deviation values for this variable were higher among male students compared with female ones. This can be attributed to the division that some studies have made between religious beliefs and sexual guilt. For example, Gunderson and McCary, who focused on Christian university students, argued that being religious and feeling sexually guilty are two completely different phenomena. That is, a university student might frequent church and other religious places, but still be inclined toward sexual guilt (8).

Conclusion: Based on the results of this study, measures should be taken to appropriately fill university students' leisure time, so that they are not involved in sexual guilt. Furthermore, getting married should be facilitated to establish firm family relations and prevent corruption in the society.

References

1. Zhanda L. Personality tests. Translated by: MA Besharat and M Habibnejad. 1 ed. Tehran: Ayeez Publication; 2005. (Full Text in Persian)
2. Ghazimoradi H. In Praise of shame (shame sociology in Iran). Tehran: Publication Akhtar; 2007. (Full Text in Persian)
3. Pelachick R. Emotions, translator Ramadan Born, M. Mashhad: Razavi publication; 1987. (Full Text in Persian)
4. Emmons RA. Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition, and the psychology of ultimate concern. *The International Journal for the psychology of Religion*. 2000;10(1):3-26.
5. Payne IR, Bergin AE, Bielema KA, Jenkins PH. Review of religion and mental health: Prevention and the enhancement of psychosocial functioning. *Prevention in Human Services*. 1991;9(2):11-40.
6. Starks SH, Hughey AW. African American women at midlife: The relationship between spirituality and life satisfaction. *Affilia*. 2003;18(2):133-47.
7. Jokar B, Kamali F. Explore the relationship between spirituality and sense of shame and guilt. *Culture in the Islamic University* 2015;5(1):3-21. (Full Text in Persian)
8. Gunderson MP, McCary JL. Sexual guilt and religion. *Family Coordinator*. 1979:353-7.

التحقيق في العلاقة بين الذكاء الروحي والشعور بالذنب الجنسي لدى طلاب جامعة العلوم والأبحاث، مدينة إيلام العام الدراسي ٢٠١٢-٢٠١٣

سيد رحمت الله موسوي مقدم^١، مريم أكبرزاده^٢، مهران بابانجاد^٣، سميرا سليمانني^٤، سهيلا خيرستار^{٥*}

- ١- قسم المعارف الاسلامية، جامعة ايلام للعلوم الطبية، ايلام، ايران.
 - ٢- قسم علم النفس السريري، جامعة آزاد الإسلامية في ايلام، فرع العلوم والأبحاث، ايلام، ايران.
 - ٣- قسم علم الأوبئة، كلية الصحة، جامعة ايلام للعلوم الطبية، ايلام، ايران.
 - ٤- قسم علم النفس، كلية علم النفس والعلوم التربوية، جامعة سمنان، سمنان، ايران.
 - ٥- قسم علم النفس السريري، جامعة آزاد الإسلامية في ايلام، فرع العلوم والأبحاث، ايلام، ايران.
- * المراسلات موجهة إلى السيدة سهيلا خيرستار؛ البريد الإلكتروني: khirisatar20@yahoo.com

معلومات المادة

الوصول: ٨ May، ٢٠١٧

وصول النص النهائي: ٢٧ Aug، ٢٠١٧

القبول: ٢٧ Sep، ٢٠١٧

النشر الإلكتروني: ٤ Nov، ٢٠١٧

الألفاظ الرئيسية:

ايلام

الذكاء الروحي

الشعور بالذنب الجنسي

الطلاب

الملخص

خلفية البحث وأهدافه: يمكن ان يكون استخدام المصادر الروحية فعالاً في حل مشاكل الحياة، بما في ذلك الشعور بالذنب. لذلك، الغرض من هذه الدراسة، التحقيق في العلاقة بين الذكاء الروحي والشعور بالذنب الجنسي لدى طلاب جامعة ايلام للعلوم والأبحاث.

منهجية البحث: تم اجراء هذا البحث بالمنهج الوصفي_الترابطي وقد اشتمل المجتمع الاحصائي جميع الطلاب الذين يدرسون في جامعة ايلام للعلوم والأبحاث في السنة الدراسية ٢٠١٢-٢٠١٣. لهذا الغرض، تم اختيار عينة من ١٠٠ فرد عن طريق أخذ العينات المتاحة، استنادا إلى جدول مورجان. وجمع البيانات، تم استخدام استبيان الشعور بالذنب الجنسي ل"موشر" و استبيان "كينغ" للذكاء الروحي. كذلك تم تحليل البيانات باستخدام الإحصاء الوصفي، معامل ارتباط بيرسون والانحدار الخطي. تمت مراعاة جميع الموارد الاخلاقية في هذا البحث واطافة الى هذا فإن مؤلفي المقالة لم يشيروا الى تضارب المصالح.

الكشوفات: واستنادا إلى النتائج، لم تكن هناك علاقة بين الذكاء الروحي الكلي والشعور بالذنب الجنسي ($r = 0.192$ ، $p > 0.05$)، لكن كان المقياس التحتي (توسيع الوعي) قوة تنبؤية للشعور بالذنب الجنسي ($r = 0.401$ ، $p < 0.01$) وعلاوة على ذلك، كانت هناك علاقة بين الشعور بالذنب الجنسي واعداد الطلاب، ولكن لم تكن علاقتها مع الجنس ذات دلالة احصائية ($r = 0.204$ ، $p < 0.05$).

النتيجة: رغم انه لم يكن للذكاء الروحي عموما دور محدد في مستوى الشعور بالذنب الجنسي لدى الطلاب الذين تمت الدراسة عنهم، لكنه يمكن لبعض أجزائها المكونة، خاصة مع التقدم في العمر، أن تلعب دورا بارزا في فهم الشعور بالذنب الجنسي والتعبير عنها.

يتم استناد المقالة على الترتيب التالي:

Mousavi moghadam SR, Akbarzadeh M, Babanejad M, Soleimani S, Kheiri Satar S. Investigating the Relationship between Spiritual Intelligence and Sexual Guilt among Students of Ilam University of Science and Research in 2012 – 2013. J Res Relig Health. 2018; 4(1) : 45- 54.

بررسی رابطه‌ی هوش معنوی با احساس گناه جنسی در دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات شهرستان ایلام در سال تحصیلی ۹۱ - ۹۲

سید رحمت‌الله موسوی مقدم^۱، مریم اکبرزاده^۲، مهران بابانژاد^۳، سمیرا سلیمانی^۴، سهیلا خیری ستار^{۲*}

- ۱- گروه معارف اسلامی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران.
 ۲- گروه روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی ایلام، واحد علوم و تحقیقات، ایلام، ایران.
 ۳- گروه اپیدمیولوژی، دانشکده‌ی بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایلام، ایلام، ایران.
 ۴- گروه روان‌شناسی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.
 مکاتبات خطاب به خانم سهیلا خیری ستار؛ رایانامه: khirisatar20@yahoo.com

اطلاعات مقاله

دریافت: ۱۸ اردیبهشت ۹۶
 دریافت متن نهایی: ۵ شهریور ۹۶
 پذیرش: ۵ مهر ۹۶
 نشر الکترونیکی: ۱۳ آبان ۹۶

چکیده

سابقه و هدف: به‌کارگیری منابع معنوی می‌تواند در حل مسائل زندگی از جمله احساس گناه، مؤثر واقع شود. از این‌رو، هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین هوش معنوی با احساس گناه جنسی در دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات شهرستان ایلام است.

روش کار: این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی است که جامعه‌ی آماری آن را همه‌ی دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه علوم و تحقیقات شهرستان ایلام در سال تحصیلی ۹۱ - ۹۲ تشکیل می‌دهد. برای این منظور، با روش نمونه‌گیری در دسترس، نمونه‌ی به حجم ۱۰۰ نفر، بر اساس جدول مورگان، انتخاب شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های احساس گناه جنسی موشر و هوش معنوی کینگ استفاده شده است. تحلیل داده‌های پژوهش نیز با روش‌های آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی صورت گرفته است. در این پژوهش همه‌ی موارد اخلاقی رعایت شده است. علاوه‌براین، نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافی گزارش نکرده‌اند.

یافته‌ها: بر اساس نتایج به‌دست آمده، بین هوش معنوی کل و احساس گناه جنسی رابطه وجود نداشت ($r=0/192$ ، $p>0/05$)، اما زیرمقیاس آن (گسترش حالت هوشیاری) قدرت پیش‌بینی‌کنندگی برای احساس گناه جنسی بود ($r=0/401$ ، $p<0/01$). علاوه‌براین، بین احساس گناه جنسی با سن دانشجویان رابطه وجود داشت؛ اما ارتباط آن با جنسیت دانشجویان معنادار نبود ($r=0/204$ ، $p<0/05$).

نتیجه‌گیری: اگرچه هوش معنوی به‌طور کل نقش مشخصی در میزان احساس گناه جنسی دانشجویان مورد مطالعه به‌دست نداد، پاره‌ی از اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن به‌ویژه با افزایش سن، می‌تواند نقش برجسته‌ی در درک و ابراز احساس گناه جنسی داشته باشد.

واژگان کلیدی:

احساس گناه جنسی
 ایلام
 دانشجویان
 هوش معنوی

استناد مقاله به این صورت است:

Mousavi moghadam SR, Akbarzadeh M, Babanejad M, Soleimani S, Kheiri Satar S. Investigating the Relationship between Spiritual Intelligence and Sexual Guilt among Students of Ilam University of Science and Research in 2012 – 2013. J Res Relig Health. 2018; 4(1) : 45- 54.

مقدمه

مفید باشد. افرادی که به‌طور ذاتی مذهبی هستند، راحت‌تر می‌توانند با استرس‌ها کنار بیایند. این افراد بیش از دیگران در بحران‌های روانی و مشکلات معنایی راهی برای یادگرفتن می‌یابند و از طریق این مشکلات رشد می‌کنند (۸). پژوهش‌های مختلف نیز نشان داده که معنویت و احساس گناه با یکدیگر در ارتباطند که البته این ارتباط در بعضی از شرایط کم‌رنگ است (۹). در پژوهش استارک و هوگی^۵ نیز نتایج حاکی از آن بود که بین سن و تعصب مذهبی رابطه‌ی مثبت وجود داشت. علاوه‌براین، گرایش بیشتر به مسائل مذهبی تأثیر بسزایی در افزایش احساس گناه جنسی افراد داشت (۱۰). نتایج پژوهشی دیگر در بین دانشجویان زن ایرانی نشان داد که با افزایش سن و مدت زمان ازدواج افراد، احساس گناه جنسی نیز افزایش پیدا کرده بود (۱۱).

نان^۶ در پژوهشی، به بررسی رابطه‌ی شرم و گناه اخلاقی با شخصیت، ارزش‌ها، معنویت و مذهب پرداخت. یافته‌های پژوهش وی نشان داد که معنویت و مذهب درونی به شکل مثبت با احساس گناه سازگارانه در ارتباط بودند (۱۲). نتایج پژوهش جوکار و کمالی نیز نشان داد که بین معنویت و احساس شرم و گناه در دانشجویان رابطه‌ی معنادار وجود داشت (۱۳).

بر اساس آنچه پیش‌تر آمده، شرم و احساس گناه متضمن شکل‌گیری معیارهای کنش است؛ معیارهایی که بر اساس آن، امری غیراخلاقی یا خطا در نظر گرفته می‌شود. مبنای این معیارها همان‌گونه که گفته شد، می‌تواند در درون یا بیرون از فرد باشد. از آنجایی که کمتر پژوهشی یافت می‌شود که تمرکز آن بر تجربه‌ی احساس گناه جنسی باشد و همچنین تحقیقی که در آن افراد در عین گناه دانستن روابط جنسی خارج از ازدواج به انجام آن مبادرت ورزیده باشند؛ و نیز دلایل روشنی برای محدودیت تحقیق در این باره، وجود نداشته است و به دلیل اهمیت گناه جنسی در جامعه‌ی ایران و اهمیت مسئله‌ی بهداشت روان در میان افراد مختلف، به‌ویژه قشر دانشجویان و نیز با توجه به انجام نشدن مطالعه‌ی مشابه در مورد ارتباط هوش معنوی و احساس گناه جنسی دانشجویان، مطالعه‌ی حاضر با هدف بررسی رابطه‌ی بین هوش معنوی با احساس گناه

احساس گناه^۱ مربوط به نیازها و رفتارهای جنسی؛ جنبه‌های مختلف زندگی شخص، روابط بین شخصی و در رأس آنها روابط زوجین را تحت تأثیر قرار می‌دهد. افرادی که احساس گناه می‌کنند نگران این هستند که قوانین اخلاقی خود را زیر پا بگذارند و وقتی درگیر رفتاری جنسی می‌شوند، احساس بدی پیدا می‌کنند (۱). کسانی تجربه‌ی احساس گناه دارند که با رفتارشان به کسی آسیب زده باشند و رفتار خود را بد ادراک کنند (۲). قاضی مرادی مفهوم احساس گناه را با احساس شرم و خجالت یکی می‌داند (۳). گناه جنسی مانند گناهان دیگر از یک سو با احساس ترس ناشی از شکستن حدود دینی و از سوی دیگر با احساس لذتی که مبتنی بر لذت‌های ممنوع است، همراه می‌شود و از ترکیب این دو و عنصر سومی به نام احساس انتظار، احساس گناه پدید می‌آید. از نظر پلاچیک^۲، احساس گناه نوعی هیجان مرکب است (۴). تجربه‌ی گناه جنسی به روابط خارج از ازدواج که انجام آن گناه شمرده می‌شود و بر آگاهی فرد از انجام این گناه تأکید دارد، تلقی می‌شود (۵). در مورد احساس گناه می‌توان گفت چنانچه همراه با تعارض و تجارب جنسی منفی قبل از ازدواج باشد، به احتمال زیاد نتایج با دوامی بر رضایت از رابطه در ازدواج بعدی خواهد داشت (۶). رفتارهایی مانند بخشش، شکرگزاری، ایثار و فداکاری و عشق مقدس از جمله صفات پرهیزگاران است که از مؤلفه‌های هوش معنوی^۳ به شمار می‌روند. تعابیر و معانی مختلف معنویت و مذهبی‌بودن، سبب تمرکز تحقیقات بر معنای معنویت شده است. هم‌زمان روندهای جدیدی در روان‌شناسی دین ظهور کرده که به واسطه‌ی آنها اقداماتی اثرگذار ولی غیرمنسجم صورت گرفته است؛ به‌طوری‌که باورها، نوعی تعهد معنوی قلمداد می‌شود که با موفقیت در زندگی روزمره مرتبط است. در چنین شرایطی وجود مفهومی که این ظرفیت را داشته باشد بسیار مهم است و آن مفهوم همان هوش معنوی است (۷). هوش معنوی و احساس گناه جنسی را می‌توان به نوعی با هم مرتبط دانست. از نظر ایمونز^۴ توانایی به‌کارگیری منابع معنوی می‌تواند برای حل مسائل زندگی

^۱) feel guilty^۲) Pelachick^۳) Spiritual Intelligence^۴) Emmons^۵) Starks & Hughey^۶) Nan

۰/۹۱ به‌دست آمد که نشانه‌ی همسانی خوب مقیاس است. روایی محتوایی نسخه‌ی فارسی مقیاس یادشده بر اساس داوری ۷ نفر از متخصصان روان‌شناسی بررسی؛ و ضریب توافق کندال ۰/۸۲ برای آن محاسبه شده است.

تجزیه و تحلیل اطلاعات در این پژوهش، در دو بخش توصیفی و استنباطی صورت گرفته است. یافته‌های توصیفی به‌صورت میانگین، انحراف‌استاندارد و جداول نشان داده شده است. برای مشخص کردن میزان ارتباط متغیر احساس گناه جنسی با هوش معنوی، از روش همبستگی پیرسون و برای پیش‌بینی متغیرها از رگرسیون خطی استفاده شده است.

برای رعایت مسائل اخلاقی، پس از تعیین نمونه‌های پژوهش، با هماهنگی مسئولان دانشگاه و با مراجعه به کلاس‌های درس، به کسانی که داوطلبانه به شرکت در پژوهش تمایل داشتند، توضیح‌های لازم درباره‌ی هدف‌های پژوهش، رازداری و محرمانه‌بودن اطلاعات شخصی داده شد و از آنان خواسته شد که صادقانه و با دقت کامل به پرسش‌نامه‌ی احساس گناه جنسی شومر و هوش معنوی کینگ پاسخ دهند.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان پژوهش، ۱۰۰ دانشجو با میانگین سنی ۲۳/۷ سال و انحراف‌استاندارد ۳/۷ بودند. جدول شماره‌ی ۱، برخی آماره‌های توصیفی همچون میانگین و انحراف‌استاندارد احساس گناه جنسی و هوش معنوی را به تفکیک جنسیت نشان می‌دهد.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی مربوط به احساس گناه جنسی و هوش معنوی به تفکیک جنسیت

متغیرها/ شاخص‌های آماری	تعداد	میانگین	انحراف‌استاندارد
(دختران) احساس گناه جنسی	۵۷	۹۵/۸۸	۲۲/۳۴
(دختران) هوش معنوی	۵۷	۳۱/۹۹	۱۱/۴
(پسران) احساس گناه جنسی	۴۳	۹۵/۹۹	۲۲/۳۵
(پسران) هوش معنوی	۴۳	۳۱/۹۸	۱۱/۲

جنسی در دانشجویان دانشگاه علوم و تحقیقات شهرستان ایلام در سال تحصیلی ۹۱ - ۹۲ صورت گرفته است.

روش کار

این پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی است که جامعه‌ی آماری آن را همه‌ی دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه علوم و تحقیقات شهرستان ایلام در سال تحصیلی ۹۱ - ۹۲ تشکیل می‌دهد. نمونه‌ی به حجم ۱۰۰ نفر (۴۳ پسر و ۵۷ دختر)، از میان دانشجویان رشته‌های روان‌شناسی عمومی و بالینی با روش نمونه‌گیری غیرتصادفی در دسترس و بر اساس جدول مورگان، انتخاب شد. داده‌های به‌دست آمده با روش‌های آمار توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی تحلیل شد. ابزارهای اندازه‌گیری در این پژوهش عبارت است از:

پرسش‌نامه‌ی هوش معنوی کینگ^۱:

کینگ این پرسش‌نامه را که دارای ۲۴ سؤال و ۴ زیرمقیاس تفکر وجودی - انتقادی (۷ سؤال)، ایجاد معنای شخصی (۵ سؤال)، آگاهی متعالی (۷ سؤال) و گسترش حالت هوشیاری (۵ سؤال) است، طراحی کرده است. مجموع نمره‌های این چهار زیرمقیاس، نمره‌ی کل هوش معنوی را تشکیل می‌دهد. کمترین نمره‌ی به‌دست آمده در این آزمون ۲۰ و بیشترین نمره ۱۲۰ است. روایی و پایایی ابزار مورد استفاده، در مطالعه‌ی رقیبی و همکاران در سال ۱۳۸۹ تأیید شده است (آلفای کرونباخ = ۰.۸۹ درصد) (۱۴). پایایی پرسش‌نامه‌ی مورد نظر در این مطالعه، ۰.۸۷ درصد به‌دست آمده است.

پرسش‌نامه‌ی احساس گناه جنسی شومر^۲:

این پرسش‌نامه که برگرفته از پرسش‌نامه‌ی احساس گناه جنسی موشر است، یک آزمون ۵۰ سؤالی است که سؤال‌های آزمون در مقیاس هفت درجه‌ی لیکرت از صفر تا شش سنجیده می‌شود. کمترین نمره‌ی احساس گناه جنسی صفر و بیشترین نمره‌ی که فرد می‌تواند به‌دست آورد ۳۰۰ است. ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس تجدیدنظرشده‌ی احساس گناه موشر در پژوهش‌های خارجی تأیید شده است. ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه‌ی فارسی این مقیاس نیز در چندین پژوهش بررسی و تأیید شده است. بر حسب یافته‌های مقدماتی، ضریب آلفای کرونباخ پرسش‌های مقیاس تجدیدنظرشده‌ی احساس گناه موشر در نمونه‌ی ۸۷ نفری از دانشجویان محاسبه شد و

^۱) Questionnaire Spiritual Intelligence King

^۲) Questionnaire feelings Sexual sex Shomer

جدول ۲. میانگین و انحراف استاندارد نمره‌های احساس گناه جنسی و هوش معنوی در دو رشته‌ی روان‌شناسی عمومی و بالینی

احساس گناه جنسی		هوش معنوی	
تعداد	میانگین	تعداد	میانگین
۵۰	۳۰/۵۹	۵۰	۹۴/۴۶
۵۰	۳۰/۹۱	۵۰	۹۴/۵۱

اگرچه میانگین آسیب‌ها در ماه‌های غیررمضان در هر گروه از زنان و مردان به‌طور جداگانه بیشتر است، بر اساس آزمون آماری t دو نمونه‌ی هیچ تفاوت معناداری بین میزان بروز حوادث و تصادفات در ماه‌های رمضان و غیررمضان زنان و مردان مشاهده نشده است (جدول‌های شماره‌ی ۲ و ۳).

جدول ۳. نتایج تحلیل ماتریس همبستگی بین سن، خرده‌مقیاس‌های هوش معنوی و احساس گناه جنسی دانشجویان

احساس گناه جنسی	نمره‌ی کل هوش معنوی	گسترش هوشیاری	آگاهی متعال	ایجاد معنای شخصی	تفکر وجودی انتقادی	سن
* ۰/۲۰۴	۰/۱۶۶	۰/۰۹۵	۰/۱۱۷	** ۰/۲۷۸	۰/۰۲۳	سن
۰/۰۳۹	** ۰/۸۵۷	** ۰/۲۱۴	** ۰/۶۰۹	** ۰/۶۵۹	۱	تفکر وجودی - انتقادی
۰/۰۴۱	** ۰/۸۱	۰/۱۸۹	** ۰/۵۲۹	۱		ایجاد معنای شخصی
۰/۱۶۵	** ۰/۸۱۲	** ۰/۲۸۳	۱			آگاهی متعال
** ۰/۴۰۱	** ۰/۵۰۹	۱				گسترش هوشیاری
۰/۱۹۲	۱					نمره‌ی کل هوش معنوی

* معنی‌داری در سطح کمتر از ۰/۰۵ ** معنی‌داری در سطح کمتر از ۰/۰۱

معنی‌داری دارای بیشترین همبستگی با احساس گناه جنسی بود ($r=۰/۴۰۱$ ، $p<۰/۰۱$). در نهایت، سن دانشجویان مورد مطالعه نیز با احساس گناه جنسی همبستگی مثبت و معنی‌داری داشت ($r=۰/۲۰۴$ ، $p<۰/۰۵$).

بر اساس نتیجه‌های ثبت‌شده در جدول شماره‌ی ۳، اگرچه بین هوش معنوی کل و احساس گناه جنسی همبستگی مثبتی دیده شد، این همبستگی معنی‌دار نبود ($r=۰/۱۹۲$ ، $p>۰/۰۵$). همچنین زیرمقیاس گسترش هوشیاری که یکی از اجزای تشکیل‌دهنده‌ی هوش معنوی است، به شکل

جدول ۴. نقش پیش‌بینی‌کنندگی متغیر سن و متغیرهای تشکیل‌دهنده‌ی هوش معنوی در تغییرات احساس گناه جنسی دانشجویان

۱۳۸۷

متغیرها	B	خطای B	Beta استاندارد	مقدار احتمال
مقدار ثابت	۹۳/۶۹	۱۹/۲۴۸		<۰/۰۰۰۱
سن	۱/۰۲	۰/۵۳۹	۰/۱۸۸	۰/۰۶
تفکر وجودی - انتقادی	-۰/۳۵۵	۱/۱۳۷	-۰/۰۴۳	۰/۷۵۵
ایجاد معنای شخصی	-۱/۱۲۸	۱/۲۲۹	-۰/۱۲۲	۰/۳۶۱
آگاهی متعال	۱/۲۰۹	۱/۱۵۴	۰/۱۲۷	۰/۲۹۷
گسترش هوشیاری	۴/۳۴۷	۱/۱۰۲	۰/۳۸	<۰/۰۰۱

مدل رگرسیونی، متغیر گسترش هوشیاری به شکل معنی‌داری در نقش پیش‌بین ظاهر شد؛ به‌طوری‌که از ۲۰ درصد کل، ۱۶ درصد آن مربوط به گسترش هوشیاری بود که فرمول خطی آن بدین شکل به دست آمد: «گسترش هوشیاری $\times ۴/۵۹ + ۱۲۸ =$ احساس گناه، $r^2=۰/۱۶۱$ ، $r=۰/۴۰۱$ و $p<۰/۰۰۰۱$ ». در

با توجه به نتایج جدول شماره‌ی ۴، پس از بررسی همزمان قدرت پیش‌بینی‌کنندگی متغیر سن و چهار متغیر تشکیل‌دهنده‌ی هوش معنوی، مشخص شد که متغیرهای مورد بررسی تنها ۲۰ درصد از تغییرات احساس گناه جنسی را پیش‌بینی کردند. در نهایت پس از حذف متغیرهای بی‌معنی در

بحث

نهایت، بین احساس گناه جنسی و جنس دانشجویان رابطه‌ی معنی‌داری دیده نشد، اما میانگین و انحراف‌معیار نمره‌ی این

یافته‌های این پژوهش نشان داده که بین هوش معنوی کل و احساس گناه جنسی رابطه‌ی وجود نداشت ($p > 0/05$). ارتباط بین معنویت و سلامت روان افراد مقوله‌ی بوده که همواره درباره‌ی آن بحث شده است. عده‌ی مذهبی‌بودن و گرایش به معنویات را از مهم‌ترین راه‌های مقابله با مشکلات تنش‌زای زندگی می‌دانند که بدون توجه به آن نمی‌توان سلامت روان مطلوبی داشت (۱۵). هوش معنوی دارای ابعاد مختلفی است که گاه ممکن است بعضی از ابعاد آن با سلامت روان در ارتباط باشد و یا پاره‌ی از آنها نقش چندانی در زندگی افراد نداشته باشد (۹). بر اساس نتایج این پژوهش، بین هوش معنوی کل و احساس گناه جنسی همبستگی مثبتی دیده شد که معنی‌دار نبود، اما زیرمقیاس گسترش هوشیاری که یکی از اجزای تشکیل‌دهنده‌ی هوش معنوی است، به شکل معنی‌داری دارای بیشترین همبستگی با احساس گناه جنسی بود.

نتایج پژوهش تیمورپور و همکاران نشان داد که هرچه سبک دلبستگی دانشجویان زن ایمن‌تر باشد، احساس گناه در آنان کمتر است و از طرف دیگر افرادی که سبک دلبستگی ناایمن دارند، احساس گناه بیشتری ابراز می‌کنند که نشان دهنده‌ی نقش عوامل فکری و سلامت آن در چگونگی عکس‌العمل به احساس گناه است (۱۶). برخی از مطالعات، مذهب و باورهای دینی را از احساس گناه جنسی جدا می‌دانند؛ برای مثال گاندرسون و مک کری^۱ معتقدند مذهبی‌بودن و میل به انجام گناه جنسی، در دانشجویان مسیحی مورد بررسی دو پدیده‌ی کاملاً جدا از هم است، به طوری که یک دانشجو در عین حضور در کلیسا و اماکن مذهبی باز هم میل به انجام گناه جنسی داشته باشد (۱۷). البته در این مورد با توجه به تفاوت‌های اعتقادی و دینی اسلام و مسیحیت، نمی‌توان به طور قطع این تصور را برای دانشجویان ایرانی نیز داشت؛ چراکه بر اساس موازین دینی اسلام، میزان سخت‌گیری بیشتری در این مورد می‌توان در افراد مورد مطالعه انتظار داشت. با وجود این، نمی‌توان از نقش معنویات و اعتقاد به خدا در زندگی افراد غیرمسلمان نیز گذشت؛ برای نمونه بیش از سه چهارم مردم آمریکا نقش خدا و تأثیرگذاری آن بر رفتار و روان خود را بسیار پررنگ

متغیر در جنس مذکر بیشتر از مؤنث بود (به ترتیب $38/87 \pm$ و $162/11$ ، $31/84 \pm$ و $149/42$ و $p=0/07$).

دانسته‌اند (۱۸). احساس گناه جنسی در دختران و پسران تفاوت معنی‌داری نداشت، اما میانگین و انحراف‌معیار نمره‌ی این متغیر در جنس مذکر بیشتر از مؤنث بود.

بروفی^۲ احساس گناه ابراز شده را در دانشجویان دختر بیش از پسران می‌داند. البته به اعتقاد وی پسران از نظر فراوانی، به انجام گناه میل بیشتری داشتند که نقش شانس را نیز در بالاتر بودن این میزان به نسبت دانشجویان دختر بی‌تأثیر نمی‌داند (۱۹). نتایج مطالعه‌ی مشابه دیگری نیز که درباره‌ی تفاوت بین زنان و مردان در احساس شرم و گناه صورت گرفته، نشان داده است که زنان آمادگی بیشتری برای احساس گناه و شرم دارند، اما مردان خصیصه‌ی گناه را بیشتر از زنان گزارش کردند (۲۰). این یافته با یافته‌های کوبانی و واتسون^۳ (۲۱) و سیلفور^۴ (۲۲) نیز همسو است. بین سن و احساس گناه جنسی نیز رابطه‌ی مثبت معنی‌داری مشاهده شد؛ بدین معنا که با افزایش سن افراد، احساس گناه جنسی نیز افزایش می‌یابد. این یافته نیز با پژوهش دیواستو و همکاران^۵ همسو است. این امر احتمالاً به دلیل گرایش بیشتر افراد به مسائل مذهبی با افزایش سن است (۲۳). استارک و هوگی^۶ نیز دریافتند که بین سن و تعصب مذهبی رابطه‌ی مثبت وجود داشت که هم‌زمانی آن با گرایش بیشتر به مسائل مذهبی تأثیر بیشتری بر افزایش احساس گناه جنسی در افراد داشت (۱۰). پژوهش تیمورپور و همکاران نیز حاکی از آن است که با افزایش سن و مدت زمان ازدواج افراد، احساس گناه جنسی نیز افزایش پیدا می‌کند (۱۱). اگرچه هوش معنوی به طور کل نقش مشخصی در میزان احساس گناه جنسی دانشجویان مورد مطالعه به دست نداد، برخی از اجزای تشکیل‌دهنده‌ی آن به‌ویژه با افزایش سن، نقش برجسته‌ی در درک و ابراز احساس گناه جنسی از خود نشان داده است.

نتیجه‌گیری

با توجه به ویژگی‌های جایگاه پراهمیت دانشجو و دانشگاه و مخاطرات آن، امام خمینی (ره) و امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) با تأکیدهای فراوان بر این موضوع، دانشجو را موتور حیات نظام،

²) Brophy

³) Kubany & Watson

⁴) Silfver

⁵) DiVasto et al

⁶) Starks & Hughey

¹) Gunderson & McCary

2. Tangney J, Dearing RL. Shame and Guilt. New York: Guilford Publications; 2002.
3. Ghazimoradi H. In Praise of shame (shame sociology in Iran). Tehran: Publication Akhtar; 2007. (Full Text in Persian)
4. Pelachick R. Emotions, translator Ramadan Born, M. Mashhad: Razavi publication; 1987. (Full Text in Persian)
5. Moran D. Introduction to Phenomenology. 16 ed. London: Rutledge; 2000.
6. Long EC, Cate RM, Fehsenfeld DA, Williams KM. A longitudinal assessment of a measure of premarital sexual conflict. *Family Relations*. 1996;302-8.
7. Emmons RA. Is spirituality an intelligence? Motivation, cognition, and the psychology of ultimate concern. *The International Journal for the psychology of Religion*. 2000;10(1):3-26.
8. Emmons RA. Spirituality and intelligence: Problems and prospects. *The international journal for the psychology of religion*. 2000;10(1):57-64.
9. Payne IR, Bergin AE, Bielema KA, Jenkins PH. Review of religion and mental health: Prevention and the enhancement of psychosocial functioning. *Prevention in Human Services*. 1991;9(2):11-40.
10. Starks SH, Hughey AW. African American women at midlife: The relationship between spirituality and life satisfaction. *Affilia*. 2003;18(2):133-47.
11. TEYMOURPOUR N, MOSHTAGH BN, POUR SA. THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTACHMENT STYLES AND AGE WITH SEXUAL GUILT IN WOMEN. 2012. (Full Text in Persian)
12. Nan LM. Moral guilt and shame: An investigation of their associations with personality, values, spirituality and religiosity: University of Illinois at Urbana-Champaign; 2007.
13. Jokar B, Kamali F. Explore the relationship between spirituality and sense of shame and guilt. *Culture in the Islamic University* 2015;5(1):3-21. (Full Text in Persian)
14. Moallemi S, Bakhshani NM, Raghbi M. On the relationship between mental health, spiritual intelligence and dysfunctional attitudes in students of Sistan and Baluchestan University, Southeast of Iran. *Fundamentals of Mental Health*. 2011;12(48):702-9. (Full Text in Persian)
15. Dein S, Cook CC, Powell A, Eagger S. Religion, spirituality and mental health. *The Psychiatrist*. 2010;34(2):63-4.
16. TEIMOURPOUR N, MOSHTAGH BN, POURSHANBAZ A. The relationship of attachment styles, marital satisfaction and feeling of sex guilt with sexual desire in women. 2010. (Full Text in Persian)

پایه‌ی آینده‌ی کشور، مرکز همه چیز، ناظر به آینده و تضمین‌کننده‌ی آن می‌دانند و بارها در مجامع دانشجویی فرمودند که «دانشجویان طبقه‌ی پیشرو و پیشاهنگ ورزیده و با نشاط پیکره‌ی اجتماع هستند و باید در سازندگی آینده و ترسیم حرکت عمومی جامعه بیش از جاهای دیگر نقش داشته باشند». از این رو، با توجه به نتایج پژوهش حاضر، باید تمهیداتی صورت گیرد که اوقات فراغت دانشجویان به اندازه‌ی پُر شود تا دانشجویان در گناه جنسی غوطه‌ور نشوند و همچنین بیشتر در مسئله‌ی ازدواج تأمل کنند تا بنیان خانواده شکل گیرد و جامعه از فساد به دور ماند.

پیشنهادها

از جمله محدودیت‌های این پژوهش، روش نمونه‌گیری (نمونه‌گیری در دسترس) آن است که از تمام دانشجویان در پژوهش استفاده نشده است. از این رو، تعمیم نتایج را به کل جامعه‌ی دانشجویی با تردید مواجه می‌کند. همچنین محدودیت دیگری که برای مطالعه‌ی حاضر می‌توان در نظر گرفت این است که با توجه به اینکه پرسش‌نامه‌ی احساس گناه جنسی، از عمل استمناء نیز سؤال می‌کند، این احتمال هست که آزمودنی‌ها به راحتی به آنها پاسخ ندهند. بر خلاف بسیاری از مطالعات پیشین، جنس مذکر بیش از مؤنث احساس گناه جنسی را ابراز کرد که پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی، ارتباط جنسیت و احساس گناه در دانشجویان رشته‌های مختلف بیشتر بررسی شود.

قدردانی

از تمامی شرکت‌کنندگانی که ما را در انجام این پژوهش یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافی درباره‌ی این پژوهش ندارند.

References

1. Zhanda L. Personality tests. Translated by: MA Besharat and M Habibnejad. 1 ed. Tehran: Ayeez Publication; 2005. (Full Text in Persian)

religion. *Family Coordinator*. 1979:353-7.

18. Larson D, Milano MG, Lu MF. Religion and Mental Health. *Clinical methods in transcultural psychiatry*. 1998:191.

19. Brophy M. Gender differences in the attribution of shame and guilt. 2009.

20. Benetti-McQuoid J, Bursik K. Individual differences in experiences of and responses to guilt and shame: Examining the lenses of gender and gender role. *Sex roles*. 2005;53(1):133-42.

17. Gunderson MP, McCary JL. Sexual guilt and 21. Kubany ES, Watson SB. Guilt: Elaboration of a multidimensional model. *The Psychological Record*. 2003;53(1):51.

22. Silfver M. Gender differences in value priorities, guilt, and shame among Finnish and Peruvian adolescents. *Sex Roles*. 2007;56(9-10):601-9.

23. DiVasto PV, Pathak D, Fishburn WR. The interrelationship of sex guilt, sex behavior, and age in an adult sample. *Archives of sexual behavior*. 1981;10(2):119-22.